

علوم و فنون ادبی

۱- کدام اثر سیدمهدی شجاعی فیلم‌نامه محسوب می‌شود؟

- (۱) کشتی پهلوان گرفته (۲) ضیافت (۳) بدوک (۴) جای پای خون

۲- واژگان کدام گزینه عبارت زیر را کامل می‌کند؟

«اولین اثر سیمین دانشور ..... است و موضوع کتاب ..... که متعلق به اوست؛ اوضاع اجتماعی مردم فارس است.»

- (۱) آتش خاموش - شهری چون بهشت (۲) شوهر آهو خانم - سووشون
(۳) همسایه‌ها - شهری چون بهشت (۴) آتش خاموش - سووشون

۳- نام شاعر و نویسنده چند اثر مقابل آن درست است؟

«دید و بازدید (بزرگ علوی) - تهران مخوف (مرتضی مشفق کاظمی) - مدیر مدرسه (جلال آل احمد) - از این ستاره تا آن ستاره (علی مؤذنی) -

دستور زبان عشق (هوشنگ گلشیری) - تنگسیر (صادق هدایت) - چشم‌هایش (احمد محمود)»

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۴- کدام موارد از وقایع سال ۱۳۰۱ به شمار نمی‌روند؟

الف) سرودن ققنوس توسط نیما یوشیج

ب) نوشتن اولین نمایش‌نامه به قلم حسن مقدم

پ) انتشار اولین رمان تاریخی با عنوان شمس و طغری

ت) انتشار اولین داستان کوتاه با عنوان یکی بود یکی نبود

ث) خوانش شعر آی آدم‌ها برای نخستین بار در کنگره شاعران

- (۱) الف و ث (۲) ب و ث (۳) پ و ت (۴) ب و پ

۵- در کدام گزینه هر دو اثر مقابل هر شاعر یا نویسنده درست آمده است؟

(۱) دلاویز تر از سبز (سلمان هراتی) - حیدر بابایه سلام (محمدحسین بهجت تبریزی)

(۲) ظهور (علی مؤذنی) - مهاجر کوچک (رضا رهگذر)

(۳) مدار صفر درجه (احمد محمود) - آینه‌های دردار (صادق چوبک)

(۴) گیسوی تاک (سیدعلی موسوی گرماردی) - تنفس صبح (سلمان هراتی)

۶- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۱) قالب نو مانند قالب‌های سنتی در ابتدای دوره انقلاب اسلامی عمومیت پیدا نمی‌کند.

(۲) در دوران انقلاب اسلامی توجه به قالب‌های شعری همچون چهارپاره، ترکیب‌بند و بحر طویل نیز دیده می‌شود.

(۳) هر چه از آغاز انقلاب می‌گذرد، اقبال به شعر نیمایی بیش‌تر می‌شود و گوی سبقت را از شعر سنتی می‌ریاید.

(۴) در شعر پس از انقلاب نوآوری‌هایی به ویژه در قالب شعری همانند شکل‌گیری قالب (غزل - مثنوی) به‌وجود آمده است.

۷- در دوره معاصر چه کسانی زمینه‌های گرایش به رمان‌نویسی و نثر داستانی به معنای نوین آن را به‌وجود آوردند؟

(۱) محمدعلی جمال‌زاده - دهخدا (۲) دهخدا - حسن مقدم

(۳) حسن مقدم - زین‌العابدین مراغه‌ای (۴) زین‌العابدین مراغه‌ای - علی اکبر دهخدا

۸- کدام نویسندگان همگی در داستان‌نویسی سبک تلفیقی را برگزیدند؟

(۱) غلامحسین ساعدی - سیمین دانشور - محمود اعتمادزاده (۲) علی محمد افغانی - غلامحسین ساعدی - جمال میرصادقی

(۳) جلال آل احمد - صادق چوبک - احمد محمود (۴) سیمین دانشور - هوشنگ گلشیری - بزرگ علوی

۹- همه گزینه‌های زیر به جز ..... از ویژگی‌های نثر دوره مقاومت (بعد از خرداد ۱۳۲۴) است.

(۱) ترجمه داستان‌های اروپایی و روی آوردن به رمان‌های بلند به تقلید از آثار پیشین فارسی

(۲) آشنایی با تحقیقات و تتبعات اروپاییان

(۳) بهره بردن از زبان عامیانه که نویسندگی را برای بسیاری از طبقات جامعه آسان کرد.

(۴) ترجمه آثار داستانی آمریکای لاتین و همدردی با ستمدیدگان دنیا

۱۰- در کدام گزینه تشبیه فشرده اضافی دیده نمی‌شود؟

(۱) فغان که ساغر زرین بی‌نیازی را

(۲) دل من بسته زنجیر سر زلف تو شد

(۳) از دیده گر سرشک چو باران چکد رواست

(۴) رفت آن تازه گل و ماند به دل خار غمش

گرسنه چشمی ما کاسه گدایی کرد

با گرفتار خود ای سست و فاسخت مکوش

کاندر غمت چو برق بشد روزگار عمر

گل کجا جلوه‌گر و سرزنش خار کجاست

۱۱- در بیت زیر کدام آرایه‌های ادبی دیده نمی‌شود؟

«در کام صدف تلخ کند آب گهر را

(۱) استعاره - تشخیص (۲) کنایه - مجاز

۱۲- در کدام گزینه آرایه «استعاره» دیده نمی‌شود؟

(۱) بی‌سهی سرو سخن سای تو ای جان جهان

(۲) پیر خنار تو را خشت سر خم نکند

(۳) چنین است سوگند چرخ بلند

(۴) فریب جهان را مخور زینهار

۱۳- در کدام گزینه کلمه مشخص شده مجاز نیست؟

(۱) زبان درکش ای مبرد بسیار دان

(۲) بر قدم او قدمی می‌کشید

(۳) دست خداوند باغ خلق دراز است

(۴) ماه از شرم عذار تو حساری شده است

۱۴- با توجه به بیت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«گرم باز آمدی محبوب سیم اندام سنگین دل

(۱) گل از خار، خار از پا و پا از گل هر سه کنایه‌هایی هستند که در یک مفهوم به کار رفته‌اند.

(۲) در مصراع اول «سیم اندام» تشبیه فشرده و «سنگین دل» کنایه از «بی‌رحم» است.

(۳) در هر دو مصراع استعاره‌ها از یک نوع هستند.

(۴) در کل بیت دو تشبیه و چهار کنایه دیده می‌شود.

۱۵- آرایه‌های مقابل کدام گزینه نادرست است؟

(۱) ای سیل اشک، خاک وجودم به باد ده

(۲) ای نسیم سحر! آن شمع شبستان طرب را

(۳) هر چند که در کوی تو مسکین و فقیریم

(۴) بی‌ناز سرکشش سر سو دایی از ملال

۱۶- در کدام بیت همه آرایه‌های «تشخیص، استعاره، مجاز و کنایه» دیده می‌شود؟

(۱) بت خود را بشکن خوار و ذلیل

(۲) تا کی به تمنای وصال تو یگانه

(۳) سود بازگان دریا بی‌خطر ممکن نگردد

(۴) عشق تو برده از جهان آرام

۱۷- در کدام گزینه «هر چهار پایه تشبیه» ذکر شده است؟

(۱) خوش‌خویی و بدخویی، دل‌سوزی و دل‌جویی

(۲) کرم‌ت ماء معین ریخت به جام هوسم

(۳) به جان می‌ماند از پاکی، لب دلبر که من دارم

(۴) لب لعل تو به این آب نخواهد ماندن

۱۸- اختیار «قلب» چه نوع اختیاری است و معمولاً در کدام رکن‌های عروضی به‌وجود می‌آید؟

(۱) وزنی - مستفعلن و فعلاتن (۲) وزنی - مفتعلن و مفاعلتن

(۳) وزنی - مفتعلن و مفاعلتن

(۴) وزنی - فاعلاتن و مفاعلتن

حرفی که از آن لعل شکر بار برآید»

(۳) استعاره - کنایه (۴) حس‌آمیزی - تشخیص

همچو اوراق دلم خون جگر تو بر توست

تا گل قامتت از باده مخمر نکنی

که بر بی‌گناهان نیابد گزند

که در پای این گل بود خارها

که فردا قلم نیست بر بی‌زبان

وز قلم او رقمی می‌کشید

بر خسک و خار، همچو بر گل و سوسن

این نه هاله است که بر گرد قمر گردیده است

گل از خارم برآوردی و خار از پا و پا از گل»

تا بر دل کسی ننشیند غبار من (تشبیه - کنایه)

گو به سر می‌رود از آتش هجران تو دودم (تشخیص - استعاره)

رخشده و بخشنده چو خورشید منیریم (مجاز - تشبیه)

همچون بنفشه بر سر زانو نهاده‌ایم (کنایه - استعاره)

نامور شو به فتوت چو خلیل

اشکم شود از هر مژه چون سیل روانه

هر که مقصودش تو باشی تا نفس دارد بکوشد

دل کوه از تو خون و لعلش نام

هم یوسف مه‌رویی، هم مانع و روپوشی

سخت در تمین داد به جای ثمنم

به مه می‌ماند از خوبی، رخ جانان که من دیدم

دور فرماندهی خاتم جم می‌گذرد

۱۹- در کدام بیت اختیار وزنی فاعلاتن به جای فاعلاتن دیده نمی‌شود؟

- (۱) عابدان روی سوی قبله اسلام کنند
(۲) یاد باد آن که ز ما وقت سفر یاد نکرد
(۳) یار با ماست چه حاجت که زیادت طلبیم
(۴) شب هجر است و دارم بر فلک دست دعا، اما
- عارفان را نبود قبله جان جز کویت
به وداعی دل غم‌دیده ما شاد نکرد
دولت صحبت آن مونس جان ما را بس
به غیر از مرگ حیرانم چه خواهیم از خدا امشب

۲۰- در همه ابیات به جز ..... اختیار وزنی ابدال دیده می‌شود.

- (۱) دیگر دلم هوای سرودن نمی‌کند
(۲) چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست
(۳) دسبست در دامین مولا زد در
(۴) با که گویم به جهان محرم کو؟
- تنها بهانه دل ما در گلو شکست
سخن شناس نه ای جان من خطا اینجاست
که علی بگذر و از ما مگذر
چه خبر گویم با بی‌خبران؟

۲۱- رکن پایانی کدام مصراع فاقد اختیار وزنی است؟

- (۱) سرو را مانی ولیکن سرو را رفتار نه
(۳) فیض ما چون نفس صبح بود عالمگیر
- از جور تو گر نالم آزاده شوی ناگه
در جست‌وجوی ماه برآید به بام دوست

۲۲- در کدام مصراع اختیار وزنی «قلب» صورت گرفته است؟

- (۱) دل برگرفت از من بتم یکبارگی
(۳) دست کسی بر نرسد به شاخ هویت تو
- زیرنشین غلمت کاینات
بر شوم از نشاط دل وقت سحر به منظره

۲۳- کدام اختیار شاعری در بیت زیر وجود ندارد؟

- «گر ز دریا دو سه قطره پیراکنند چه باک
ابدال
(۱) کاربرد فاعلاتن به جای فاعلاتن
(۳)
- باز چون جمع شود رو سوی دریا دارد»
(۲) قلب
(۴) تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند و بلند به کوتاه

۲۴- در هریک از ابیات کدام گزینه، سه نوع اختیار وزنی وجود دارد؟

- (الف) ید بیضای کلیم است تو را کز اثرش
(ب) مرا تو جان عزیز و جان توست عزیز
(پ) تب هر روز و سرمای زمستان نگذاشت
(ت) سر من رفت و نرفتم ز سر پیمانست
- بر تن خصم تو هر موی یکی از درهاست
هزار جان عزیزم فدای جان تو باد
هر چه آورد به رویم تب و سرما آورد
لله الحمد که ما بر سر پیمان رفتیم
- (۱) ب - ت
(۲) ب - پ
(۳) الف - پ
(۴) الف - ب

۲۵- در بیت زیر چند نوع اختیار زبانی و وزنی وجود دارد؟

- «این چنین کار از آن یار مرا آمد پیش
(۱) دو زبانی - سه وزنی
(۲) دو زبانی - دو وزنی
- کم ز یک ماه دل و چشم مرا کار نداد»
(۳) یک زبانی - سه وزنی
(۴) یک زبانی - دو وزنی